

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – warsztaty literackie klasa 3 cz. 1

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>romantyzm, irracjonalizm, naród, indywidualizm, młodość, bunt, ludowość</i> • wskazuje wydarzenia wyznaczające początek i koniec romantyzmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>panteizm, orientalizm, preromantyzm, burza i napór</i> • wskazuje i objaśnia daty wyznaczające początek i koniec romantyzmu polskiego oraz europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze dzieła preromantyzmu europejskiego • opisuje specyfikę romantyzmu polskiego • wypowiada się na temat życia i twórczości George’a Byrona 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wydarzeń historycznych, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki • przedstawia postać Napoleona i jego wpływ na kształtowanie się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę życia codziennego w romantyzmie • charakteryzuje zjawisko dandyzmu
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI					
Preromantyzm niemiecki	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w twórczości Johanna Wolfganga Goethego i Fryderyka Schillera • streszcza fragment prozy Johanna Wolfganga Goethego • omawia treść wiersza <i>Do radości</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w najważniejszych wątkach <i>Cierpień młodego Wertera</i> • odnajduje w wierszu Schillera elementy oświeceniowe i romantyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasadność użycia powieści epistolarnej dla przedstawienia losów Wertera • wskazuje w powieści elementy zapowiadające romantyzm • analizuje wiersz <i>Do radości</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ powieści Goethego na kulturę i obyczajowość pierwszej fazy romantyzmu w Europie • formułuje własne zdanie na temat zasadności użycia tekstu wiersza Fryderyka Schillera jako hymnu Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza <i>Cierpienia młodego Wertera</i> i interpretuje dzieło
Preromantyzm angielski	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>ballada, poeci jezior</i> • czyta ze zrozumieniem, zamieszczone w podręczniku wiersze Williama Wordswortha • omawia treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek poetów romantycznych do przyrody na podstawie treści utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu romantycznym na przykładzie podanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje wiersze Williama Wordswortha zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Mary Shelley <i>Frankenstein</i> • omawia różnice pomiędzy powieścią gotycką a powieścią <i>Frankenstein</i> • analizuje sposób

	angielskiego poety				<p>budowania atmosfery grozy w podanym fragmencie powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia tytuł przynajmniej jednej ekranizacji dzieła Mary Shelley
<i>Kordian</i> Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść podanych fragmentów oraz całości utworu podaje genezę i znaczenie imienia <i>Kordian</i> wskazuje cechy charakterystyczne Kordiana jako bohatera romantycznego wyjaśnia pojęcie <i>winkelriedyzm</i> charakteryzuje głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje głównego bohatera na podstawie fragmentu monologu na szczycie Mont Blanc omawia stanowisko Prezesa na podstawie fragmentu aktu III wskazuje przyczyny omdlenia Kordiana przedstawia cechy bohatera werterowskiego w postaci Kordiana wyjaśnia znaczenie opowieści Grzegorza przycacza argumenty przeciwników oraz zwolenników zamachu na cara wymienia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Kordiana</i> 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje symbolikę miejsca, z którego bohater wygłasza monolog przedstawia reakcję Kordiana na decyzję spiskowych w kontekście jego monologu wskazuje przyczyny wygłoszonego na górze Mont Blanc analizuje <i>Przygotowanie</i> w kontekście historii powstania listopadowego omawia wpływ etapów podróży Kordiana na kształtowanie się światopoglądu bohatera przedstawia koncepcję bohatera romantycznego zaprezentowaną w <i>Kordianie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje rolę Strachu i Imaginacji na podstawie analizy fragmentu sceny V aktu III analizuje sposób tworzenia napięcia w prezentowanej scenie porównuje winkelriedyzm Słowackiego z mesjanizmem Mickiewicza analizuje rolę diabła w <i>Kordianie</i> zestawia Kordiana z Konradem 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje fragment monologu na Mont Blanc z Wielką Improwizacją z III cz. <i>Dziadów</i> interpretuje fragment monologu Kordiana w zestawieniu z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Wędrowiec nad morzem mgieł</i> omawia ocenę powstania listopadowego według Juliusza Słowackiego i ustosunkowuje się do niej przedstawia i analizuje dwa sposoby mówienia o powstaniu listopadowym – Adama Mickiewicza w III cz. <i>Dziadów</i> i Juliusza Słowackiego w <i>Kordianie</i>
Podsumowanie wiadomości na temat Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze wydarzenia w biografii poety podaje tytuły poznanych utworów Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia problematykę wybranych utworów wieszczca 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat poglądów Słowackiego o Polsce i Polakach w kontekście jego twórczości bierze udział w dyskusji na temat znaczenia twórczości poety w rozwoju literatury polskiej

<i>Nie-Boska komedia</i> Zygmunta Krasińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Nie-Boskiej komedii</i> • charakteryzuje obóz Rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omawia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł dramatu • wyjaśnia zakończenie dramatu • charakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny klęski małżeństwa hrabiego Henryka • omawia rozważania, dotyczące poety i poezji 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
Poezja Cypriana Norwida	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tematykę omawianych wierszy Cypriana Norwida • określa rodzaj liryki i adresata w utworach <i>Fortepian Szopena</i> i <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> • orientuje się w treści utworu, do którego nawiązuje wiersz <i>W Weronie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli utwór <i>Fortepian Szopena</i> na części tematyczne • omawia tradycje pogrzebowe przedstawione w rapsodzie • określa sposób, w jaki wiersz <i>W Weronie</i> odwołuje się do utworu Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje środki stylistyczne zastosowane w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> i określa ich funkcje • odczytuje znaczenie motta w kontekście całego utworu • interpretuje sposób przedstawienia pochówku generała • określa funkcję użytych w rapsodzie wyróżników graficznych • podaje funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu <i>W Weronie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbole użyte w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> • omawia koncepcję sztuki przedstawioną w <i>Fortepianie Szopena</i> • analizuje sposób, w jaki Norwid osiągnął w rapsodzie nastrój żałoby • interpretuje przesłanie utworów <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> oraz <i>W Weronie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wiersze Norwida w kontekście konwencji romantycznej – czym nawiązują i czym się od niej odróżniają • w odniesieniu do wiersza <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> podejmuje dyskusję o roli wybitnych jednostek w świecie
<i>Faust</i> Johanna Wolfganga Goethego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje najważniejsze wydarzenia dramatu • na podstawie fragmentu tekstu charakteryzuje Fausta 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, które skłoniły Fausta do podpisania paktu z Mefistofelesem • przedstawia funkcję postaci Małgorzaty dla ideowej wymowy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje pakt Fausta i Mefistofelesa • wyjaśnia zakończenie utworu • wypowiada się na temat obrazu szatana w <i>Fauście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje słowa diabła, który odpowiada na pytanie, kim jest • prezentuje postać Fausta jako metaforę człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje historie Hioba i Fausta
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski na tematy związane z literaturą romantyczną • określa własne stanowisko w kwestii 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na tematy związane z romantyzmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z romantyzmu

			dziedzictwa romantyzmu	wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące literatury romantycznej
ROMANTYZM – NAWIĄZANIA					
Śladami romantyzmu	• rozpoznaje wpływy kultury romantycznej w różnych dziełach sztuki	• wskazuje gatunki romantyczne funkcjonujące we współczesnej kulturze	• omawia wpływ romantyzmu na epoki późniejsze	• przedstawia rolę światopoglądu romantycznego w dziejach kultury polskiej	• podejmuje dyskusję na temat wpływu światopoglądu romantycznego na polską historię i kulturę
<i>Buntownik bez powodu</i>	• relacjonuje treść filmu <i>Buntownik bez powodu</i> • wyjaśnia pojęcia <i>bunt</i> , <i>idealizm</i> , <i>hipokryzja</i>	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>kontrkultura</i> • opisuje społeczność dorosłych zaprezentowaną w filmie • wskazuje, przeciwko czemu buntują się bohaterowie filmu	• porównuje postawy bohaterów filmu ze sposobem postępowania bohaterów romantycznych	• interpretuje tytuł filmu • omawia uniwersalny obraz młodego człowieka na przykładzie bohatera filmu	• uczestniczy w dyskusji dotyczącej przyczyn buntu młodych ludzi w przeszłości i obecnie
Wampir – bohater tragiczny	• streszcza film <i>Nosferatu wampir</i> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>wampir</i> , <i>groza</i> , <i>horror</i>	• omawia sposób kreacji postaci wampira w filmie Wernera Herzoga • odnajduje nawiązania do światopoglądu romantycznego	• wyjaśnia pojęcie <i>tragizm</i> • wskazuje przyczyny tragizmu głównego bohatera • omawia nawiązania do światopoglądu romantycznego	• analizuje tragizm głównego bohatera • wymienia środki filmowe budujące nastrój grozy	• omawia postać wampira w wybranych dziełach kultury
POZYTYWIZM – O EPOCE					
Epoka pary i elektryczności	• wyjaśnia etymologię terminu <i>pozytywizm</i> • wskazuje daty wyznaczające ramy epoki w Europie	• omawia wydarzenia związane z datami wyznaczającymi ramy czasowe epoki w Europie • wyjaśnia znaczenie terminów <i>sejentyzm</i> , <i>organicyzm</i> , <i>ewolucjonizm</i> , <i>użyteczność</i>	• wskazuje przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę • tłumaczy znaczenie nazwy <i>la belle époque</i>	• opisuje życie codzienne w drugiej połowie XIX w.	• analizuje wskazane obrazy w kontekście wizerunku epoki
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI					
Poezja czasów niepoetyckich	• wyjaśnia termin <i>sonet</i> • prezentuje treść	• odnajduje w wierszu <i>Do młodych</i> elementy	• interpretuje przesłanie wiersza <i>Do młodych</i>	• analizuje sposób przedstawienia miłości w	• dokonuje analizy porównawczej wierszy

	omawianych wierszy Adama Asnyka: <i>Do młodych</i> oraz <i>Sonetu</i> <ul style="list-style-type: none"> określa rodzaj liryki obu utworów 	programu pozytywistycznego <ul style="list-style-type: none"> prezentuje opinię na temat pozytywistów i romantyków przedstawioną w wierszu <i>Do młodych</i> wskazuje w <i>Sonecie</i> cechy charakterystyczne dla tego gatunku literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje <i>Sonet</i> 	<i>Sonecie</i>	Adama Asnyka <i>Do młodych</i> i Adama Mickiewicza <i>Oda do młodości</i>
<i>Ojciec Goriot</i> Honoriusza Balzaka	<ul style="list-style-type: none"> streszcza powieść Balzaka charakteryzuje XIX-wieczne społeczeństwo francuskie na podstawie <i>Ojca Goriota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy powieści realistycznej na podstawie utworu Balzaka 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę realizmu topograficznego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie powieści omawia wpływ środowiska na charakter człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje opis Paryża w <i>Ojcu Goriocie</i> z opisem Warszawy w <i>Lalce</i> dyskutuje na temat dylematów młodych ludzi, którzy wkraczają w dorosłe życie
POZYTYWIZM – NAUKA O JEZYKU					
Odmiany języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia i klasyfikuje odmiany języka narodowego odróżnia odmianę nieoficjalną języka od oficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe dialekty polszczyzny wyjaśnia przyczyny powstania języków środowiskowych i zawodowych podaje cechy stylu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym są spowodowane różnice w języku polskim charakteryzuje styl literatury pozytywistycznej na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób styl literatury pozytywistycznej odzwierciedla światopogląd epoki 	<ul style="list-style-type: none"> przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
POZYTYWIZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Podsumowanie wiadomości na temat pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje opinie Józefa Bocheńskiego i Jerzego W. Borejszy na temat pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy tekstami obu autorów przedstawia stosunek Józefa Bocheńskiego do filozofii Auguste'a Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje różnice w postrzeganiu pozytywizmu przez obu autorów na podstawie tekstu Borejszy omawia pozytywną rolę pozytywizmu w budowaniu tożsamości 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję dotyczącą roli pozytywizmu w rozwoju kultury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> przywołuje szerokie konteksty i nawiązania

Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji pozytywistycznej 	<p>narodowej Polaków</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski dotyczące zagadnień związanych z literaturą pozytywistyczną • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na tematy związane z pozytywizmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z pozytywizmu • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa pozytywistycznego
POZYTYWIZM – NAWIĄZANIA					
Śladami pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje obecność utworów i tematów pozytywistycznych we współczesnej kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje ślady materialne epoki pozytywizmu w otaczającym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy światopoglądu pozytywistycznego we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia aktualność koncepcji dotyczących literatury i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrany utwór, w którym widoczny jest wpływ tematu, motywu, światopoglądu bądź utworu pozytywistycznego
Opowieść o zbrodni	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje film <i>Dług</i> • charakteryzuje głównych bohaterów filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>dramat psychologiczny</i> • omawia proces dojrzewania bohaterów do zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje reakcje bohaterów znajdujących się pod presją • wypowiada się na temat gry aktorskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje bohaterów filmu z Rodionem Raskolnikowem • podejmuje dyskusję na temat zła w człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie konteksty i nawiązania